

**Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
s motivačním názvem**

„ROK JE DLOUHÝ PROVÁZEK, PLNÝ HER A OTÁZEK „

Motivační název kurikulárního dokumentu představuje cestu dítěte se všemi zážitky, událostmi, setkáními, slavnostmi, výlety i vyřešenými konflikty, na jejímž konci je v rámci svých možností vybavené potřebnými kompetencemi k dalšímu vzdělávání.

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV) je rámcový pro všechna místa poskytovaného vzdělávání.

Dokument zpracovaly učitelky mateřské školy. Jeho obsah byl projednán na pedagogické radě 28. srpna 2023

Platnost aktualizovaného dokumentu: od 1. 9. 2023

Vydala statutární zástupkyně ředitelky školy Petra Vojtíšková

Obsah

1	Úvod	3
2	Charakteristika vzdělávacího programu	4
2.1	Cíle vzdělávacího programu	4
2.2	Vize mateřské školy	4
2.3	Stanovení mise	4
3	Identifikační údaje o mateřské škole	5
4	Obecná charakteristika školy	6
5	Podmínky ke vzdělávání	8
5.1	Věcné podmínky	8
5.2	Životospráva	9
5.3	Psychosociální podmínky	9
5.4	Organizace provozu	10
5.5	Řízení mateřské školy, vnitřní a vnější informační systém	12
5.6	Personální zajištění	12
5.7	Spolupráce s rodiči, veřejností a dalšími partnery	13
5.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	14
5.9	Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných	15
6	Organizace provozu	17
6.1	Vnitřní uspořádání školy	17
6.2	Charakteristika tříd (obecná).....	17
6.3	Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání	20
6.4	Pravidla pro plnění povinného předškolního vzdělávání	20
6.5	Platby v MŠ.....	21
6.6	Metody a formy uplatňované při výchovně vzdělávací procesu.....	21
6.7	Pedagogické zásady	21
7	Vzdělávací obsah.....	23
7.1	Integrovaný blok: „JÁ A MOJI PŘÁTELÉ“	24
7.2	Integrovaný blok: „ZVYKY, SVÁTKY, TRADICE“	30
7.3	Integrovaný blok: „OBJEVUJEME SVĚT KOLEM NÁS“	37
7.4	Výsledky vzdělávání	43
7.5	Programy a projekty	43
7.5.1	Preventivní program – viz příloha	43
7.5.2	Projekt „Inovace ve vzdělávání – Bádáme, tvoříme a programujeme III.“ (finanční podpora z dotačního programu Královéhradeckého kraje).....	44
7.5.3	Operační program Jan Amos Komenský	44
7.5.4	Projekt „Batůžkový den“	44
7.5.5	Projekt „Děti malují seniorům k tradičním svátkům!“	44
7.6	Nadstandardní aktivity	44
8	Evalua ce	46
9	Závěr	51
10	Přílohy	52

1 Úvod

Úkolem institucionálního předškolního vzdělávání je doplňovat a podporovat rodinnou výchovu a v úzké vazbě na ni pomáhat zajistit dítěti prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení.

Předškolní vzdělávání smysluplně obohacuje denní program dítěte v průběhu jeho předškolních let a poskytuje dítěti odbornou péči. Usiluje o to, aby první vzdělávací krůčky dítěte byly stavěny na promyšleném, odborně podepřeném a lidsky i společensky hodnotném základě, a aby čas prožitý v mateřské škole byl pro dítě radostí, příjemnou zkušeností a zdrojem dobrých a spolehlivých základů do života i vzdělávání.

Předškolní vzdělávání má usnadňovat dítěti jeho další životní i vzdělávací cestu. Jeho úkolem je proto rozvíjet osobnost dítěte, podporovat jeho tělesný rozvoj a zdraví, jeho osobní spokojenost a pohodu, napomáhat mu v chápání okolního světa a motivovat je k dalšímu poznávání a učení, stejně tak i učit dítě žít ve společnosti ostatních a přibližovat mu normy a hodnoty touto společností uznávané.

Důležitým úkolem předškolního vzdělávání je vytvářet dobré předpoklady pro pokračování ve vzdělávání tím, že za všech okolností budou maximálně podporovány individuální rozvojové možnosti dětí a bude tak každému dítěti umožňováno dospět v době, kdy opouští mateřskou školu, k optimální úrovni osobního rozvoje a učení, resp. k takové úrovni, která je pro dítě individuálně dosažitelná.

2 Charakteristika vzdělávacího programu

Motivační název Školního vzdělávacího programu „**Rok je dlouhý provázek, plný her a otázek**“ představuje cestu dítěte se všemi zážitky, událostmi, setkáními, slavnostmi, výlety i vyřešenými konflikty, na jejímž konci je v rámci svých možností vybavené potřebnými kompetenci k dalšímu vzdělávání.

MOTTO: „MATEŘSKÁ ŠKOLA PRO DNEŠEK A ZÍTŘEK“.

2.1 Cíle vzdělávacího programu

- vytvořit prostředí plné pohody, klidu, pocitu bezpečí a jistoty
- rozvíjet osobnost dítěte způsobem pro dítě přirozeným
- respektovat práva dítěte
- veškeré dění, režim, plánování přizpůsobit potřebám dítěte
- vést děti k lásce k přírodě, k životu ve všech jeho formách a zdraví

Filozofie školy vychází z těchto principů:

- **Princip partnerství:** vstřícnost školy vůči rodině, dětem a společnosti
- **Princip otevřenosti:** vůči novým myšlenkám, podnětům, metodám a přístupům
- **Princip angažovanosti:** aktivní a tvořivý přístup pedagogických pracovníků
- **Princip odbornosti:** kvalifikovaný tým zaměstnanců, úzká spolupráce s odborníky
- **Princip individualizace:** individuální přístup s cílem podpořit osobnost a samostatnost dětí

2.2 Vize mateřské školy

„Poznávej, ochraňuj a měj rád“

- Naše škola staví na tradičních hodnotách a zároveň chceme být školou otevřenou novým myšlenkám a přístupům, přátelskou vůči rodině a okolní komunitě.
- Škola má kvalitní tým pedagogů, založený na dobrých mezilidských vztazích a vyučujících moderními metodami
- Škola podporuje zdravé klima, děti i zaměstnanci se cítí ve škole bezpečně, příjemně, svobodně.
- Škola je důvěryhodným a váženým partnerem rodičů v oblasti výchovně vzdělávacího procesu.
- Škola je otevřená všem vnějším partnerům.
- Škola pravidelně modernizuje a vybavuje všechny prostory.

Cílem výchovně vzdělávací činnosti a veškerých aktivit naší školy je cílená snaha pedagogů, odborníků a rodičů o bezpečné, vstřícné, respektující a příjemné prostředí pro všechny děti a o individualizovaný a osobnostně orientovaný přístup ke každému z nich.

2.3 Stanovení mise

„Učíme se s láskou, úsměvem a porozuměním“

Jsme škola s otevřenou náručí pro všechny děti, rodiče i veřejnost z našeho města i okolí. Jsme škola, která poskytuje bezpečné a podnětné prostředí, navazuje na rodinnou výchovu a s rodinou úzce spolupracuje. Jsme škola s přátelskými vztahy, založenými na vzájemné důvěře a porozumění. Jsme škola, kde se učitelé snaží o maximální rozvoj každého dítěte na základě poskytování kvalitního předškolního vzdělávání, s uplatňováním individuálního přístupu. Jsme škola, jejímiž základními hodnotami jsou **profesionalita, otevřenost, slušnost, vstřícnost, demokracie**.

Dlouhodobé záměry školy jsou zpracovány ve „Strategickém plánu rozvoje školy“ na období 2022–2028. Povedou do stanovené budoucnosti a k naplňování vize, je to pozitivní představa naší školy.

3 Identifikační údaje o mateřské škole

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV) s motivačním názvem „Rok je dlouhý provázek, plný her a otázek“.

Název školy, sídlo, kontakt:

Mateřská škola, Dvůr Králové nad Labem, Drtinova 1444

Drtinova 1444

544 01 Dvůr Králové nad Labem

Kancelář ředitelky: 499 318 335, 606 728 699

email: drtinova@msdrtinova.cz

Web: www.msdrtinova.cz

datová schránka: 48gkq4n

Název součástí školy:

Mateřská škola

Školní jídelna

Školní jídelna-výdejna

Místa poskytovaného vzdělávání:

Drtinova 1444, Dvůr Králové nad Labem

Dvořákova 728, Dvůr Králové nad Labem

Roháčova 2191, Dvůr Králové nad Labem

Lipnice 64, Dvůr Králové nad Labem

Žireč 26, Dvůr Králové nad Labem

Místa poskytovaných služeb:

Školní jídelna Drtinova 1444

Školní jídelna Roháčova 2191

Školní jídelna Žireč 26

Školní jídelna-výdejna, Dvořákova 728

Školní jídelna-výdejna Lipnice 64

Provozovatel školy:

Mateřská škola, Dvůr Králové nad Labem, Drtinova 1444

Statutární zástupce školy:

Mgr. Dagmar Anschlagová, ředitelka školy

Petra Vojtíšková, statutární zástupce ředitelky školy

Zpracovatelé programu:

pedagogické pracovnice MŠ

Zřizovatel školy:

Město Dvůr Králové nad Labem, Náměstí T. G. Masaryka 38

544 01 Dvůr Králové nad Labem

4 Obecná charakteristika školy

Mateřská škola, Dvůr Králové nad Labem, Drtinova 1444 vznikla jako samostatný právní subjekt 1. 1. 2003, na základě rozhodnutí Rady města Dvůr Králové nad Labem, sloučením původně čtyř samostatných mateřských škol. Od 1. 1. 2006 byl tento právní subjekt rozšířen o páté místo poskytovaného vzdělávání MŠ Žireč.

Škola má celkem 9 tříd s nejvyšším povoleným počtem 206 dětí.

Celodenní provoz je zajištěn od 6:30 do 16:30 hodin.

Mateřská škola a školní jídelna, Drtinova 1444, Dvůr Králové nad Labem (dále MŠ Drtinova) poskytuje vzdělávání 51 dětem ve věku od 3 do 7 let ve dvou heterogenních třídách, do kterých jsou děti rozděleny na mladší a starší věkovou skupinu. Budova je umístěna ve vilové čtvrti na okraji města v blízkosti vlakového nádraží. Interiéry tříd jsou účelně členěny do herních a pracovních koutků tak, aby umožňovaly jak individuální, tak i skupinové a frontální činnosti a poskytovaly dětem prostor pro volnou hru i pro uplatnění svých zájmů.

Školní zahrada bezprostředně navazuje na budovu školy. Po provedené rekonstrukci byla jedna její část vybavena výukovými centry pro rozvoj a podporu rozumových, estetických a pracovních činností (výtvarná a pracovní dílna, kuchyňka pro děvčata, přírodovědné centrum, laboratoř...). Ve druhé části areálu zahrady mají děti k dispozici dopravní hřiště.

Celodenní stravování je zajištěno ve školní jídelně.

Mateřská škola a školní jídelna-výdejna, Dvořákova 728, Dvůr Králové nad Labem (dále MŠ Dvořákova) sídlí u hlavní silnice směrem na vlakové nádraží a Lipnici. V posledních letech prošla budova rozsáhlou rekonstrukcí. V těsné blízkosti je rozlehlá zahrada, kde mají děti dostatek prostoru pro pohybové a pracovní aktivity, malý lesík pro tvoření z přírodnin, novou asfaltovou dráhu pro tříkolky a koloběžky a další herní prvky. MŠ poskytuje vzdělávání dětem ve věku zpravidla od 3 do 7 let ve dvou heterogenních třídách s celkovou kapacitou 40 dětí. Prostory obou tříd jsou využity tak, aby měly děti dostatek prostoru pro hru, relaxaci a ostatní činnosti. Obě třídy disponují stabilní ložnicí bez nutnosti rozkládání lehátek.

Školní zahrada prošla také částečnou rekonstrukcí. Byly na ní vybudovány venkovní učebny se stejným záměrem jako v MŠ Drtinova.

Stravování dětí zajišťuje školní jídelna-výdejna, strava je dovážena ze školní jídelny z MŠ Drtinova.

Mateřská škola a školní jídelna-výdejna, Lipnice 64, Dvůr Králové nad Labem

Mateřská škola poskytuje vzdělávací služby v bývalé budově základní školy, v městské části Lipnice, vzdálené 3 km od Dvora Králové nad Labem. Klidné prostředí, vycházky do nedaleké přírody, aktivní spolupráce s TJ Sokol a místním osadním výborem patří k přednostem MŠ. Ve dvou třídách se vzdělává 40 dětí ve věku zpravidla od 3 do 7 let ve dvou heterogenních třídách, do kterých jsou děti rozděleny na mladší a starší věkovou skupinu. Velké prostory v jednopatrové budově vyhovují nejrůznějším skupinovým a individuálním činnostem. Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním a dalšími doplňky odpovídá počtu dětí, je průběžně obnovováno a doplňováno. Školní zahrada přírodního typu umožňuje dětem rozmanité pohybové a další vzdělávací aktivity.

V současné době se zahrada modernizuje. Prochází několika fázemi rekonstrukce.

Celodenní stravování je zajištěno ve školní jídelně-výdejně, do které se dováží obědy z MŠ Roháčova.

Mateřská škola a školní jídelna, Roháčova 2191, Dvůr Králové nad Labem

Mateřská škola panelového typu projektovaná pro účely předškolního vzdělávání je umístěna v těsné blízkosti ZOO. Interiér budovy, jeho výzdoba a motivační názvy tříd – Lvičata a Papoušci – charakterizují naše dlouholeté partnerství a aktivní spolupráci se ZOO.

MŠ poskytuje vzdělávání 51 dětem ve věku zpravidla od 3 do 7 let ve dvou třídách. Prostorové uspořádání umožňuje bezpečnou organizaci realizovaných činností v průběhu dne. Třídy, herny, sociální zařízení a šatny pro děti na sebe bezprostředně navazují. Vybavení hračkami a učebními pomůckami umožňují provádění různorodých aktivit zaměřených na všestranný rozvoj dětí včetně plnění stanovených cílů vzdělávacího programu. V současné době prochází částí školní zahrady několika fázemi rekonstrukce, finální podobou bude zahrada v „indiánském stylu“. Současně v ostatních prostorách zahrady jsou vytvořeny dostatečné podmínky pro pohybové a relaxační aktivity dětí.

Celodenní stravování je zajištěno ve školní jídelně.

Mateřská škola a školní jídelna, Žireč 26, Dvůr Králové nad Labem

Mateřská škola sídlí ve středu městské části Žireč, která je vzdálená 4 km od Dvora Králové nad Labem, u hlavní silnice směrem na Jaroměř. Škola aktivně využívá v rámci vzdělávacích aktivit veškeré místní možnosti (zámecký park, okolí řeky Labe, blízký les, historickou architekturu v okolí atd...). Spolupracuje s místní základní školou, s domovem sv. Jakuba a dalšími dobrovolnými zájmovými organizacemi.

Prostorové podmínky pro vzdělávání 24 dětí v jedné třídě jsou zajištěny v přízemí jednopatrové budovy, kde je umístěna šatna, sociální zařízení pro děti, třída s hernou, která je využívána i pro odpolední odpočinek dětí. Vybavení dětským nábytkem, hračkami, učebními pomůckami a dalšími doplňky umožňuje realizaci námětových, konstruktivních a dalších rozmanitých vzdělávacích činností. Rozlehlá školní zahrada, vzrostlé jehličnaté a listnaté stromy zajišťují přirozené zastínění a vytváří zákoutí pro relaxační aktivity dětí. K rozvoji pohybových dovedností dětí jsou využívány různé herní sestavy.

Celodenní stravování je zajištěno ve školní jídelně, která je umístěna se samostatnou jídelnou pro děti v prvním patře budovy.

5 Podmínky ke vzdělávání

5.1 Věcné podmínky

Podmínky vzdělávání jsou srovnatelné na všech místech poskytovaného vzdělávání a umožňují naplňování stanovených vzdělávacích cílů ŠVP PV.

Prostory tříd, heren a zahrad umožňují vytváření herních a pracovních center i míst pro odpočinek nebo realizaci rušnějších pohybových aktivit. Jejich uspořádání lze přizpůsobit věkovému složení dětí ve třídě a uspokojení jejich potřeb v herních aktivitách. Vymýšlíme a zvažujeme, jak aktuálně navrhnout a upravit prostor, který by umožnil dětem jednak bezpečný pohyb a zároveň podnětné prostředí, které se tak stává významným faktorem individualizovaného vzdělávání. Připravujeme prostředí, které dětem umožňuje pracovat samostatně, spolupracovat, objevovat, pracovat svým tempem bez větších zásahů dospělých.

Dostatečné vybavení hračkami, didaktickými pomůckami, ICT technikou (notebooky, tablety, na třech pracovištích 3 panely), hudebními nástroji (klavír, elektronické varhany, rytmické pomůcky), tělocvičné nářadí a náčiní ve třídách odpovídá věkové skladbě dětí. Je průběžně doplňováno v souladu se Strategickým plánem rozvoje školy. Dětský nábytek je výškově diferencovaný. Hračky jsou umístěny v otevřených skříňkách, aby si je děti mohly samy brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení.

Každá třída je vybavena dětskými hracími koutky (kadeřnictví, obchod, domácnost, dopravní koutek pro hry a stavby s dopravními prostředky, relaxační kouty....). Pro tematické činnosti se prostory variabilně přizpůsobují.

Pomůcky pro učitelky jsou uloženy v kabinetech, školní knihovny obsahuje dostatečné množství titulů pedagogické a dětské literatury, a jsou průběžně doplňovány.

Vnější i vnitřní prostředí je neustále udržováno v čistotě. Děti se samy svými výrobky podílejí na úpravě a výzdobě prostředí, jejich práce jsou přístupné dětem i rodičům.

Každé místo poskytovaného vzdělávání má dostatečně velkou školní zahradu, která je vybavena herními prvky pro rozvoj pohybových a relaxačních aktivit (pískoviště, domečky, průlezkové, skluzavky, koloběžky, tříkolky, odrážedla....). V MŠ Drtinova a Dvořákova mají děti vybudované nové venkovní učebny pro rozvoj přírodovědné a polytechnické výchovy. V MŠ Lipnice je vybudována přírodní školní zahrada, která se v současné době modernizuje. Na zahradě MŠ Roháčova proběhly dvě etapy rekonstrukce, v průběhu kalendářního roku 2024 bude dokončena.

Pro metodickou práci učitelek a samostudium jsou na většině pracovišť k dispozici sborovny. Ve všech budovách školy je zajištěno bezdrátové připojení k internetu.

Dbáme na to, aby prostředí podporovalo aktivitu, iniciativu a samostatnost dětí těmito opatřeními:

- ➔ dostupnost a umístění materiálů a pomůcek jejich umístění ve výškové úrovni dětí, dodržování pravidel pro jejich ukládání,
- ➔ bezpečnost a hygiena prostředí,
- ➔ variabilnost – možnost obměny prostředí za spolupráce dětí,
- ➔ podnětnost a estetika prostředí, tak aby prostředí vybízelo k činnostem,
- ➔ posilování schopnosti samostatné volby,
- ➔ zapojení dětí do péče o prostředí,
- ➔ rozvíjet dovednosti dětí ve venkovních učebnách (výtvarné, pracovní, kuchyňce),
- ➔ a v činnostech přírodovědných.

5.2 Životospráva

Součástí mateřské školy jsou školní jídelny a školní jídelny-výdejny, které zajišťují stravovací služby. Ze školní jídelny MŠ Drtinova se strava dováží do MŠ Dvořákova, ze školní jídelny MŠ Roháčova se strava dováží do MŠ Lipnice a školní jídelna v MŠ Žireč zajišťuje stravu pro děti umístěné v této škole a pro žáky ze Základní školy Žireč, kteří se stravují ve školní jídelně v budově MŠ. Dětem připravujeme a nabízíme zdravou výživu, jež ovlivňuje tělesnou a duševní pohodu dětí a významně se podílí na vytváření kladných stravovacích návyků. Dětem poskytujeme plnohodnotnou a vyváženou stravu dle příslušných norem a předpisů. Každý den dostávají děti ovoce nebo zeleninu. K dochucování pokrmů využíváme bylinky ze zahrádky. Zajišťujeme a umožňujeme dostatečný individuální pitný režim v průběhu celého dne v budově i na zahradě (instalována pítka). Stravování probíhá v jednotlivých třídách. Děti postupně při stolování používají příbory, samy si prostírají a obsluhují se, uklízejí po sobě, mohou jíst podle svých potřeb, v klidu a v pohodě. Mají možnost ovlivnit množství jídla. Nejstarší děti si zkusí samy svačinu připravit (namazání pečiva, obloha, výroba pomazánek, salátů apod.). Do jídla děti nenutíme, ale vhodnou motivací je vedeme k ochutnávání.

Respektujeme individuální potřebu spánku, přičemž není brán zřetel na věk dítěte. Děti po odpočinku vstávají postupně a věnují se klidovým činnostem s ohledem na spící kamarády.

Uspořádání dne je organizováno podle potřeb dětí. Zajišťujeme pravidelný denní rytmus a řád, který je však natolik flexibilní, že umožňuje organizaci dne přizpůsobit potřebám dětí a aktuálním situacím. Denní pobyt venku je dostatečně dlouhý, činnosti jsou přizpůsobovány momentálnímu počasí a stavu ovzduší. Všechna pracoviště MŠ celoročně využívají tělocvičny nedalekých základních škol.

Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru MŠ. Jsou dle možností a vhodnosti otužovány vodou, vzduchem i v přiměřené míře sluncem.

Velkou péči věnujeme i oblasti zdravotní a hygienické.

5.3 Psychosociální podmínky

V prostředí MŠ vytváříme takové podmínky, aby se děti i dospělí cítili dobře a spokojeně a do mateřské školy se těšili.

Nově přichozí děti mají možnost postupné adaptace na nové prostředí. Rodiče nově přijatých dětí vyplňují „Vstupní dotazník“, který umožní učitelkám před příchodem dítěte do MŠ udělat si představu o jeho návycích, dovednostech a zájmech, se kterými dítě do MŠ nastupuje. Nabízíme vstupní rozhovory, v klidu bez přítomnosti dítěte a bez ranního spěchu umožňujeme předávání informací, které nám pomohou poznat zázemí rodiny, její výchovný styl, dosavadní vývoj dítěte i očekávání, které má rodina od nás, jejich názory na režim dne, na aktivity a činnosti s cílem vybudovat vzájemný bezpečný a důvěrný vztah.

Řídíme se potřebami dětí, aktuálně na ně reagujeme. Nároky na děti rozlišujeme s respektem k vývojovým, nikoliv k věkovým dovednostem a schopnostem dětí. Pedagogický styl je podporující, sympatizující, počítáme s aktivní účastí a samostatným rozhodováním dítěte. Usilujeme o přímou, vstřícnou a naslouchající komunikaci s dětmi. Dáváme jim zpětnou vazbu o jejich chování a činnostech, která posiluje žádoucí chování, a rozvíjíme jejich silné stránky osobnosti. Podporujeme děti v samostatných pokusech, umožňujeme jim pouštět se do činností bez obav z chyby, vedeme je k samostatnému řešení problémů a poskytujeme možnost volby. Mají tak šanci zažít úspěch, případně pocítit následky svého chování a jednání.

V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu během celého dne. Zveme je ke společnému průběžnému vytváření a dodržování pravidel chování ve skupině tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou k sobě tolerantní,

učí se spolupracovat a objevovat řešení konfliktů a problémů, jsou spokojeni a mají pocit bezpečí a jistoty. Poskytujeme dětem přiměřenou míru podpory, sledujeme a vyhodnocujeme vztahy ve třídě, nenásilně tyto vztahy ve spolupráci s dětmi ovlivňujeme prosociálním směrem.

Sociální prostředí školy charakterizuje společná a neustálá snaha všech zaměstnanců o vytvoření funkčního pracovního týmu – snaha o podporu sebedůvěry, vzájemné důvěry, vzájemné sounáležitosti, komunikace a spolupráce se všemi v MŠ.

Děti vidí vzájemné slušné jednání a pomoc mezi všemi zaměstnanci i rodiči nejen při každodenním životě, ale i při mimoškolních akcích a společných aktivitách.

Rovný přístup ke vzdělávání:

Informujeme o vzdělávací nabídce, všech aktivitách, podmínkách přijetí způsobem, který je dostupný pro všechny (nástěnky, webové stránky školy a zřizovatele, přístupné dokumenty ve vstupním prostoru školy). Zabezpečujeme rovnocenné postavení všech dětí v kolektivu, žádné není zvýhodňováno, ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování či zesměšňování jsou nepřijatelné. Škola má jako prevenci rizikového chování zpracován v Preventivní program.

5.4 Organizace provozu

Provoz všech míst poskytovaného vzdělávání je od 6.30 do 16.30 hod.

Rodiče mohou přivádět děti do MŠ dle svých potřeb v průběhu dne, avšak o pozdějších příchodech předem informují učitelky. Podmínky a opatření k zajištění bezpečnosti jsou předmětem Školního řádu a Minimálního standardu bezpečnosti školy.

MŠ omezuje provoz v době hlavních prázdnin na jednotlivých místech poskytovaného vzdělávání v takovém režimu, že je vždy jedno nebo dvě pracoviště v provozu.

Adaptační program je uskutečňován v posledním týdnu v měsíci srpnu. Ve stanovených dnech mohou navštívit rodiče s dětmi mateřskou školu, do které je dítě přijato a společně s nimi od 9:00 do 11:00 hodin mohou být ve třídě a na školní zahradě. Probíhá seznámení dětí s prostředím, s ostatními dětmi, s učitelkami na třídě, s uložením osobních věcí v šatně. Dále je uskutečňován v měsíci září, ale i s každým dalším nástupem nových dětí v průběhu školního roku. Doba adaptace je individuální a je vždy konzultována se zákonnými zástupci dítěte. Pobyt dítěte může být zkrácena na 3-4 hodiny. V případě obtížné adaptace dětí jsou rodiče telefonicky informováni a je s nimi domluven další adaptační postup.

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby. Vhodnou organizací – dělením tříd na určité činnosti, možnost nespavého programu, pestrou nabídkou všestranných aktivit, projektových dnů a systematickou přípravou na základní školu umožňujeme starším dětem dostatečný rozvoj jejich osobnosti.

Děti si mohou nechat hry rozehrané, dáváme jim možnost činnosti a hry dokončit nebo včas upozorňujeme na potřebu jejich ukončení. Činnosti organizujeme tak, aby děti měly možnost volby, podněcujeme je k vlastní aktivitě a experimentování. Dbáme na dostatečné osobní soukromí dětí. Při plánování nabídky vzdělávacích činností vycházíme z individuálních potřeb a zájmů dětí, z aktuálních možností a příležitostí, z pozorování a hodnocení.

Jednou za měsíc prezentují nejstarší děti ostatním kamarádům svoje zážitky z uplynulého měsíce. Všichni si zazpíváme a vznikají tak naše společné rituály. Vytváříme pocit sounáležitosti s celou MŠ, se všemi dětmi, učitelkami i ostatními zaměstnanci. Učíme děti samostatnému vystupování a prezentaci, což napomáhá prevenci rizikového chování (podpora sebedůvěry, sebevědomí, vztah k mladším kamarádům).

Časový harmonogram režimu dne v jednotlivých třídách

	MŠ Drtinova 1. třída Ježečci	MŠ Drtinova 2. třída Žluťásci	MŠ Dvořákova 3. třída Berušky	MŠ Dvořákova 4. třída Žabičky	MŠ Roháčova 5. třída Lvičata	MŠ Roháčova 6. třída Papoušci	MŠ Lipnice 7. třída Medvídci	MŠ Lipnice 8. třída Veverky	MŠ Žireč 9. třída Sluníčka
scházení dětí z obou tříd, ranní hry dle volby a přání dětí	do 7:00 ve 2. třídě	od 6:30 z obou tříd	od 6:30 střídání se 4. třídou	od 6:30 střídání se 3. třídou	do 7:00 v 6. třídě	od 6:30 z obou tříd	od 6:30 z obou tříd	do 7:30 v 7. třídě	
spontánní hry, pohybové aktivity, didakticky zacílené činnosti (záměrné i spontánní učení) ve skupinách a individuálně	7:00 – 8:40	6:30 – 8:30	7:15 – 8:45	7:15 – 8:30	7:00 – 8:30	7:00 – 8:40	7:15 – 8:40	7:30 – 8:30	6:30 – 8:30
svačina (včetně hygieny)	8:40 – 9:00	8:30 – 8:50	8:40 – 9:00	8:30 – 8:50	8:30 – 8:50	8:40 – 9:00	8:40 – 9:00	8:30 – 8:50	8:30 – 8:50
rozhovory v komunikativním kruhu, didakticky zacílené činnosti (frontální, skupinové, individuální...),	9:00 – 9:30	8:50 – 9:10	9:00 – 9:30	8:50 – 9:10	8:50 – 9:10	9:00 – 9:30	9:00 – 9:30	8:50 – 9:10	8:50 – 9:10
pobyt venku (včetně příprav, hygieny)	9:30 – 11:45	9:10 – 11:15	9:30 – 11:45	9:15 – 11:15	9:10 – 11:15	9:30 – 11:45	9:30 – 11:45	9:10 – 11:15	9:10 – 11:15
oběd	11:45 – 12:15	11:15 – 11:45	11:45 – 12:15	11:15 – 11:45	11:15 – 11:45	11:45 – 12:15	11:45 – 12:15	11:15 – 11:45	11:15 – 11:45
hygiena, četba, odpočinek, klidové aktivity pro děti s nižší potřebou spánku	12:15 – 13:45	11:45 – 13:45	12:15 – 13:45	11:45 – 13:45	11:45 – 13:45	12:15 – 13:45	12:15 – 13:45	11:45 – 13:45	11:45 – 13:45
svačina	13:45 – 14:15	13:45 – 14:15	13:45 – 14:15	13:45 – 14:15	13:45 – 14:15	13:45 – 14:15	13:45 – 14:15	13:45 – 14:15	13:45 – 14:15
odpolední činnosti, hry dle zájmu a přání dětí, pokračování didakticky cílené činnosti	14:15 – 15:30	14:15 – 16:30	14:15 – 15:30,	14:15 – 15:30	14:15 – 15:30	14:15 – 16:30	14:15 – 16:30	14:30	14:15 – 16:30
rozcházení dětí z obou tříd	od 15:30 ve 2. třídě		15:00 – 16:30 střídavě	15:00 – 16:30 střídavě	od 15:30 v 6. třídě			od 14:30 v 7. třídě	

Stanovený denní řád je flexibilní a může být pozmeněn (výlety, divadelní představení a další nadstandartní aktivity). Informace o připravovaných akcích v mateřské škole jsou vždy včas oznamovány prostřednictvím třídních vzdělávacích programů na nástěnce v šatnách dětí a na webových stránkách školy v sekci „Co se učíme“ a v kalendáři.

5.5 Řízení mateřské školy, vnitřní a vnější informační systém

Povinnosti a pravomoci zaměstnanců školy jsou stanoveny:

- ➔ Organizačním řádem školy
- ➔ pracovními náplněmi, které vymezují jasná pravidla a kompetence zaměstnanců školy

Velký důraz klademe na týmovou práci, vzájemnou spolupráci, respektování profesní odlišnosti a vytváření prostředí důvěry, otevřenosti a přátelství. Ředitelka školy vytváří prostor pro spoluúčast při řízení pro všechny zaměstnance. Názor a myšlenka každého je přijímána, všichni mají spolurozhodující hlas a podílí se na dění v mateřské škole. Tvorba a naplňování ŠVP je výsledkem celého týmu školy.

Při vzájemných diskusích a konzultacích je podporováno otevřené vyjadřování názorů a jejich respektování. Řešení problémů a konfliktů (zájmů, představ, názorů, postojů) v pracovním kolektivu se děje s ohledem na jejich důležitost a přínos pro fungování MŠ. Jsou řešeny věcně, společně či individuálně, konstruktivně a způsobem, který může tým obohatit a posunout dál. Vnímáme je jako hybnou sílu. Na spolupráci s rodiči se podílí všichni zaměstnanci, dle záměru plánovaných akcí.

Ve škole je zaveden funkční vnitřní informační systém. Ředitelka školy zpracovává na každý školní rok Roční plán činnosti, který zahrnuje plány ze všech oblastí vztahujících se k řízení školy (pedagogických rad a provozních porad, kontrolní a řídicí činnosti, další vzdělávání pedagogických pracovníků, spolupráce se zřizovatelem, rodiči, veřejností a dalšími partnery). Na pravidelných poradách s vedoucími pracovníky jsou předávány veškeré informace vztahující se k řízení provozu a edukačním procesům.

Vnější informační systém je prioritně zaměřen směrem k rodičům dětí. Ti jsou o veškerém dění informováni na nástěnkách v šatnách a vývěskách, na kterých mají k dispozici povinně zveřejňované dokumenty (školní řád, školní vzdělávací program, vnitřní řád školní jídelny a školní jídelny-výdejny) a dalšími vnitřními předpisy školy. Nově je zavedeno elektronické odhlašování a přihlašování dětí. Veškeré aktuální informace o MŠ také rodiče naleznou na webových stránkách školy. Prezentace školy probíhá formou webových stránek, školního časopisu, informacemi o netradičních akcích na webových stránkách města a v místním tisku. Spolupráci se zřizovatelem zajišťuje ředitelka.

5.6 Personální zajištění

Výchovu a vzdělávání zajišťuje celkem 23 pedagogických pracovníků, 19 učitelek včetně ředitelky školy, 4 asistentky pedagoga a jedna školní asistentka. Osmnáct učitelek je odborně kvalifikovaných pro práci v mateřské škole, 7 z nich má vysokoškolské studium a 2 učitelky jsou diplomované specialistky. Jedna učitelka si odbornou kvalifikaci doplňuje formou dálkového studia.

O čistotu a pořádek se stará v každé budově jedna školnice. Údržbu budov a školních zahrad zajišťuje pan školník. Součástí školy jsou tři školní jídelny a dvě školní jídelny. Vedoucí školní jídelny je zodpovědná za jejich provoz a jí jsou podřízeny kuchařky. Účetní agendu včetně provozních záležitostí budov zajišťuje zástupkyně pro ekonomiku a provoz.

V MŠ Lipnice, MŠ Dvořákova, MŠ Roháčova a MŠ Žireč je u individuálně integrovaných dětí se speciálními vzdělávacími potřebami zajištěna personální podpora asistentkami pedagoga.

Specializované služby jsou ve škole zajištěny převážně svými personálními zdroji, ve specifických případech je zajištěna spolupráce s příslušnými odborníky (ze školských poradenských zařízení, z rané péče atd...). Škola dlouhodobě spolupracuje s klinickou logopedkou.

V MŠ Drtinova je do listopadu 2023 zajištěna personální podpora školním asistentem pro děti ohrožené školním neúspěchem.

Další vzdělávání učitelek a provozních zaměstnanců školy je stanoveno v plánu personálního rozvoje zaměstnanců školy. Zaměřuje se na priority školy a potřeby jednotlivých zaměstnanců. Všichni zaměstnanci školy se sebevzdělávají. Využíváme přitom nabídek různých vzdělávacích institucí. Pro profesní rozvoj učitelek formou DVPP jsou ve škole jasně stanovená pravidla. Ředitelka maximálně podporuje profesionalizaci celého týmu, včetně sebe, reaguje na požadavky a vývoj současné společnosti. Každá iniciativa pedagogů, která souvisí se zkvalitněním vzdělávacího procesu, je vítána a podpořena.

Rozvrh přímé pedagogické práce učitelek je stanoven tak, aby bylo ve více početných třídách zajištěno překryvání přímé pedagogické činnosti učitelek.

5.7 Spolupráce s rodiči, veřejností a dalšími partnery

Důležitá v našem programu je spolupráce s rodinou, která funguje na základě partnerství. Zákonní zástupci mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů. Individualizovaný přístup uplatňujeme nejen ve vztahu k dětem, ale také k jejich rodinám. Nabízíme prostor pro výběr takového typu spolupráce, který nejlépe vyhovuje jejich potřebám, možnostem, životnímu stylu a zázemí. Kvalitu poskytovaných služeb pro rodiče a jejich děti si také ověřujeme prostřednictvím evaluačních dotazníků.

Život naší mateřské školy je součástí života města, ve kterém škola sídlí. Využíváme veškerou nabídku v oblasti poznávání, kultury a sportu, která je vhodná pro děti předškolního věku. Uvádíme tak děti praktickými činnostmi do aktivního života našeho města, seznamuje je s fungováním jejich bydliště jako samostatného organismu, a snažíme se jim ukazovat cesty, jak být aktivní a tvořivě svůj vlastní život ovlivňovat a zkvalitňovat.

Hledáme také nedostatky v soužití člověka s ostatními a snažíme se vést děti k praktickému hledání nápravy. Děti jsou tak preventivními programy nejen školy, ale i různých institucí vtahovány do aktivního života občana naší země – ale také obyvatele planety Země.

Spolupráce s místními organizacemi je specifikována v Ročních plánech akcí jednotlivých tříd MŠ.

Tradiční spolupráce:

- ➔ **se ZOO:** pravidelnými návštěvami, účastmi na výukových programech, účastmi na soutěžích, MŠ Roháčova – velmi úzká spolupráce ovlivněná těsným sousedstvím MŠ a ZOO, od roku 2017 probíhá realizace projektu „Zemědělcem v Africe“, od školního roku 2019/2020 je do projektu zařazena i MŠ Žireč
- ➔ **s Domem dětí a mládeže – Jednička:** pravidelnou účastí na pořádaných akcích – vzdělávacích pohybových či výtvarných
- ➔ **s Městskou knihovnou Slavoj:** účastí na akcích knihovny, návštěvami budoucích školáků, využíváním služeb knihovny – zapůjčením knih a materiálů, účastí na programu „Celé Česko čte dětem“
- ➔ **s Městským muzeem:** účast na výstavách a výukových programech
- ➔ **s Hankovým domem:** účast na výtvarných soutěžích, divadelních představeních
- ➔ **se Psím útlkem:** během roku účast na výukových programech
- ➔ **s Lesy České republiky:** účast na výukových programech /úzká spolupráce MŠ Lipnice – Každoroční otvírání a zavírání lesa/

- ➔ se složkami IZS, účast na výukových a preventivních programech, účast na soutěžích
- ➔ s místními základními školami: formou pravidelných návštěv tělocvičen ZŠ, účastí na výukových programech a dalších společných akcí
- ➔ se ZUŠ, účast na výukových programech, kulturních akcí a účast na soutěžích
- ➔ s Diakonií, Domovem důchodců a s Domovy s pečovatelskou službou– pořádání kulturních akcí „Besídka nanečisto“, Tříkrálová sbírka, tvořivé dílny ze seniory
- ➔ s Plaveckou školou v Hořicích– kurz „Plavání“
- ➔ s Pedagogicko-psychologickou poradnou a Speciálně pedagogickým centrem v Trutnově, školní psycholožkou, klinickou logopedkou: odbornými konzultacemi pro pedagogy nebo rodiče, zprostředkováním poradenské činnosti pro rodiče, odbornými přednáškami pro rodiče,
- ➔ se zřizovatelem: spolupráce při tvorbě koncepce rozvoje školy, kooperace při zpracování projektových žádostí podávaných zřizovatelem školy, při rozpisu rozpočtu na daný kalendářní rok, při projednávání základních kurikulárních dokumentů, spolupráce v oblasti technického vybavení, materiálního zabezpečení budov včetně zajištění provozu, pravidelným kontaktem s pracovníky jednotlivých odborů MÚ ohledně veškerých záležitostí týkajících se provozu školy.

Zásady pro spolupráci:

- ➔ respektujeme úlohu rodičů,
- ➔ zachováváme důvěrnost,
- ➔ mluvíme s rodiči o očekáváních, která vůči sobě máme,
- ➔ respektujeme, že konkrétní způsob spolupráce si volí rodina sama,
- ➔ nabízíme zapojení celé rodiny,
- ➔ poskytujeme rodinám zpětnou vazbu,
- ➔ spolupracujeme s dalšími partnery školy

5.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v MŠ vytvořeny optimální personální podmínky, které odpovídají individuálním potřebám dětí, u kterých je potřeba zajistit speciální pedagogickou péči s využitím podpůrných opatření.

Podpůrná opatření prvního stupně si MŠ stanovuje sama na základě systematického hodnocení vzdělávacích výsledků dítěte s využitím metod a nástrojů pedagogické diagnostiky iSophi. Pokud učitelka na základě každodenního, dlouhodobého pozorování zjistí u dítěte nějaké problémy a vyvodí odborně podložené závěry, vypracuje pro jejich eliminaci a další rozvoj dítěte plán pedagogické podpory (dále PLPP), podle kterého se bude dítě vzdělávat. Zákonný zástupce dítěte bude o tomto postupu informován a s obsahem PLPP bude seznámen. Tento způsob vzdělávání dítěte bude po třech měsících vyhodnocen, pokud bude zjištěno, že vzdělávání dítěte podle plánu PLPP s přiznaným prvním stupněm podpůrného opatření není úspěšné, bude zákonnému zástupci doporučeno vyšetření dítěte ve školském poradenském zařízení.

Vzdělávání dítěte s přiznaným podpůrným opatřením druhého až pátého stupně v MŠ uplatňujeme a realizujeme pouze na základě doporučení a projednání školského poradenského zařízení se školou a zákonným zástupcem dítěte. Dle doporučení a závěrů školského poradenského zařízení je personálně zajištěn asistent pedagoga. Pokud bude doporučeno vzdělávání dítěte podle individuálního vzdělávacího plánu, bude vypracován ve spolupráci a na základě doporučení školského poradenského zařízení.

Ředitelka školy je pověřena zodpovědnou osobou pro zajištění komunikace se zákonnými zástupci dětí, školským poradenským zařízením a učitelkami.

MŠ spolupracuje s těmito školskými poradenskými pracovišti:

- ➔ Pedagogicko-psychologickou poradnou Trutnov
- ➔ Speciálním pedagogickým centrem Trutnov
- ➔ Speciálně pedagogické centrum při Obchodní akademii, odborné škole a praktické škole Olgy Havlové, Janské Lázně.

Péče o děti s narušenou komunikační schopností – logopedická péče

V této oblasti máme navázanou dlouhodobou spolupráci s klinickou logopedkou Mgr. Rejlou, která každoročně se souhlasem zákonných zástupců provede depistáž a zastřešuje péči logopedických asistentek v MŠ.

Tuto péči provádíme ve všech třídách. Pět učitelek získalo kvalifikaci logopedické asistentky. S dětmi provádíme hravou a nenásilnou formou artikulační, dechová a sluchová cvičení, procvičujeme motoriku mluvidel, souvislý řečový projev. Dětem s narušenou komunikační schopností věnujeme individuální péči.

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními jsou zohledňovány individuální vzdělávací potřeby a možnosti dětí.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

MŠ poskytne jazykovou přípravu dětem plnící povinné předškolní vzdělávání, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí a potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojení českého jazyka. Podmínkou přípravy v českém jazyce je stanoven počet 4 a více dětí cizinců, kterým není možné se v rámci vzdělávání ve třídě dostatečně individuálně věnovat a poskytovat jim dostatečnou podporu v dané oblasti. V takovém případě zřídí ředitelka mateřské školy skupinu pro jazykovou přípravu.

Učitelky ve vzdělávacím procesu:

- ➔ uplatňují princip diferenciaci a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání,
- ➔ realizují všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání dětí,
- ➔ dbají na osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení,
- ➔ spolupracují se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství,
- ➔ koordinují práci asistenta pedagoga

5.9 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných

MŠ vytváří podmínky pro vzdělávání dětí nadaných obdobným způsobem jako u dětí se speciálními potřebami. U dítěte vykazujícího známky nadání bude rozvíjen jeho potenciál. Při vzdělávání dětí vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít. Nečekáme na potvrzení a identifikaci nadání, či mimořádného nadání, podporujeme všechny projevy a známky nadání. Dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely. U dítěte s výraznými projevy nadání, zejména v situacích vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci s rodiči, zpracováváme v případě potřeby PLPP.

Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně. Do doby než vyšetření proběhne a škole je školským poradenským zařízením doručeno doporučení ke vzdělávání dítěte, postupujeme při vzdělávání takového dítěte zpravidla podle PLPP. Pokud pedagogicko-psychologická poradna identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci s rodiči dítěte a školským poradenským zařízením.

6 Organizace provozu

6.1 Vnitřní uspořádání školy

V MŠ se vzdělávání dětí uskutečňuje v pěti školních budovách, ve kterých je 9 tříd. V kapitole *Obecná charakteristika školy* jsou uvedena jejich sídla, počet tříd se zapsaným počtem dětí. Každá z těchto tříd má své prostorové řešení, které je uzpůsobeno věku a potřebám dětí a je každoročně upravováno. Rozdělování dětí do tříd je prováděno dle věku a dále vycházíme z výsledků vzdělávání a individuálních schopností dětí.

Pro realizaci individualizovaného vzdělávání jsou při jeho organizaci uplatňovány z hlediska míry řízení činnosti řízené (přímé vedení pedagogem) i samostatné (spontánní hra, nepřímo řízené samostatné činnosti).

Z hlediska organizačních forem vzdělávání jsou zařazovány formy výuky frontální (práce se všemi dětmi – např. ranní kruh, cvičení), skupinové (spontánní hra, práce v centrech a koutcích) s důrazem na skupinovou formu a individuální (pedagog a jedno dítě např. při procvičování výslovnosti, grafomotoriky, jemné motoriky).

Dětem je umožňována vlastní volba hry. Organizace prostředí je podněcuje k vlastní aktivitě a spolupráci, povzbuzuje k samostatnému řešení problémů a dává prostor k rozvoji různých typů schopností. Děti spolurozhodují o tom, co se bude dělat, mají možnost přicházet s vlastními nápady a začleňují se do příprav a realizace činností. Jsou respektovány jejich aktuální potřeby a je jim poskytována vhodná míra podpory.

6.2 Charakteristika tříd (obecná)

MŠ Drtinova

1. třída s motivačním názvem Ježečci

Ve třídě se vzdělává převážná část dětí, ve které se povinně vzdělávají (ve věku od 5 do 6 let a pro děti s odkladem školní docházky). Je naplněna do počtu 20 dětí. Pro zkvalitnění pedagogické práce je na tomto pracovišti k dispozici školní asistentka. Provoz třídy je od 7:00 do 15:30 hodin. Od 6:30 se děti schází a od 15:30 se rozchází z 2. třídy. Specifické prostorové uspořádání třídy, herny a sociálního zařízení zvyšuje nároky na organizaci vzdělávacího procesu a na zajištění bezpečnosti dětí. Nevýhodou je oddělené sociální zařízení i třídy od herny. Naopak oddělená herna dovoluje nechávat rozpracované výrobky, přerušit práci a vracet se k dokončování později. Výhodou je stabilní ložnice bez nutnosti každodenního rozkládání lehátek. Úroveň nabídky činnosti je již náročnější, navazuje na předchozí dovednosti, vědomosti a návyky a je zaměřena i na přípravu dětí na vstup do ZŠ. Důraz je kladen opět na skupinovou práci a prožitkové učení. Děti mají možnost uplatnit svou vlastní tvořivost a samostatně tak dojít k vlastnímu poznání, všemi smysly. Učí se řešit možné vzniklé konflikty samostatně. Učitelky se snaží pouze přihlížet a na požádání dětem poradit, jak konflikt řešit.

2. třída s motivačním názvem Žlutásci

Třída pro nejmladší děti, zpravidla od 3 do 5 let. Naplněna je do počtu 24 dětí. Provoz je od 6:30 do 16:30 hodin. Prostory, ve kterých se uskutečňuje předškolní vzdělávání, na sebe bezprostředně navazují a umožňují plynulou organizaci režimových činností. Děti v této třídě přivykají novému prostředí a novým situacím. Seznamují se s pravidly žití v kolektivu a učí se respektovat novou autoritu. Učitelky vytváří klidnou a pohodovou atmosféru, ve které se děti mohou cítit jistě, bezpečně a spokojeně. Důraz je kladen především na spontánní hru, rozvoj sebeobslužných činností, pohybových dovedností, poznávacích procesů, komunikaci a osamostatňování se. Děti jsou vedeny k dodržování pravidel bezproblémového soužití, učitelky dávají prostor pro rozvíjení samostatnosti a aktivity přiměřenou a respektující nabídkou činností. Děti pracují ve skupinách - v centrech a koutcích. Vybírají si činnosti,

kteří zvládnou, materiál a pomůcky. Tím se zároveň učí rozhodnosti, vytrvalosti a zodpovědnosti – setrváním v dané činnosti, dokončením práce a samostatným úklidem pomůcek.

MŠ Dvořákova

3. třída s motivačním názvem Berušky

Třída pro děti ve věku zpravidla 4 do 7 let, naplněna je do počtu 23 dětí. Z důvodu individuální integrace jednoho dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami je zde personální podpora asistenta pedagoga. Provoz třídy je od 6.30 do 16.30 hod. Velké prostory umožňují oddělení prostoru pro různé činnosti a ponechat či přerušit tak rozehranou hru na pozdější dobu. Mají zde herní centra, kde mají možnost rozvíjet své schopnosti, komunikovat s vrstevníky, relaxovat...Návaznost na třídu umožňuje jak využívání herního prostoru, tak i prostor k tvořivým a výtvarným činnostem u stolečků. Výhodou je stabilní ložnice bez nutnosti každodenního rozkládání lehátek. Nabídka činností směřuje k přípravě dětí na vstup do ZŠ, děti formou společných her, skupinových i individuálních činností získávají nové informace, zkušenosti, zážitky a návyky, které jsou důležité pro jejich rozvoj.

4. třída s motivačním názvem Žabičky

Ve čtvrté třídě jsou umístěny nejmladší děti. Některé z nich do konce ledna následujícího kalendářního roku dovrší věku 3 let. Je naplněna do počtu 15 dětí. Provoz třídy je od 7.15 do 15.00 hod, mimo tuto dobu jsou děti spojeny ve 3. třídě. Třída je vybavena novým nábytkem vyhovujícím věkové skupině. Vybavení hračkami a dalšími pomůckami odpovídá věku dětí.

Děti se seznamují s novým prostředím, navazují nové kontakty s vrstevníky i s dospělými. Průběh celého dne směřuje k seznamování se s pravidly soužití v kolektivu, osamostatňování se, k rozvoji komunikačních dovedností. Důležitá je úzká spolupráce se zákonnými zástupci dětí.

MŠ Roháčova

5. třída s motivačním názvem Lvičata

Třída se nachází v prvním patře budovy a je určena pro mladší věkovou skupinu (3–4,5 let). Je zde vzděláváno 24 dětí. Provoz třídy je z organizačních důvodů do 7.00 do 15.30 hodin. Do 7:00 hodin se děti schází v 6. třídě u Papoušků. Odpoledne se od 15:30 hodin z této třídy rozchází.

Prostory jsou rozděleny na hernu, třídu, šatnu a příslušné sociální zařízení. Vzdělávací nabídka a činnosti jsou přizpůsobeny věku dětí. Zaměřujeme se na rozvoj sebeobslužných činností, dodržování hygienických návyků, pravidel slušného chování, spontánní hru, rozvoj vědomostí, dovedností a osobnosti dítěte. Učitelky zohledňují individuální potřeby dětí. Ve třídě vytváříme klidné, přátelské a bezpečné klima.

6. třída s motivačním názvem Papoušci

Třída je určena dětem ve věku od 4,5 do 7 let. Z důvodu individuální integrace jednoho dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami je zde personální podpora asistenta pedagoga. V posledním ročníku se děti povinně vzdělávají (od 8.00 do 12.00h), systematicky se připravují na vstup do základní školy. Děti mají k dispozici překrásné, prosvětlené, nově upravené prostory třídy, jejíž vybavení a uspořádání plně vyhovuje jejich potřebám a zároveň splňuje všechna bezpečnostní kritéria.

Dětem jsou v dopoledních blocích nabízeny různorodé činnosti, které plní dle svého zájmu. Při tvorbě třídních vzdělávacích programů dbáme na to, aby při jejím plnění došlo k opakování, upevnění nebo rozšíření již rozumových znalostí a praktických dovedností ve všech 5 základních vzdělávacích oblastech. Všechny činnosti jsou dětem předkládány formou hry, klademe důraz na vlastní prožitek nebo osobní zkušenost. Děti se učí pracovat jak ve skupině, tak i samostatně. Učitelky plně respektují individuálními vzdělávacími potřebami dětí.

MŠ Lipnice

7. třída s motivačním názvem Medvídci

Třída pro děti ve věku zpravidla 4 do 7 let, naplněna je do počtu 23 dětí. Z důvodu individuální integrace jednoho dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami je zde personální podpora asistenta pedagoga. Provoz třídy je od 6.30 do 16.30 hod. Velké prostory umožňují oddělení prostoru pro různé činnosti a ponechat či přerušit tak rozehranou hru na pozdější dobu. Herna byla vybavena novým nábytkem. Děti zde mají hrací koutky, kde mají možnost rozvíjet své schopnosti, komunikovat s vrstevníky, relaxovat...Návaznost na třídu umožňuje jak využívání herního prostoru, tak i prostor k tvořivým a výtvarným činnostem u stolečků. Prostory pro vzdělávání dětí jsou v patře, navazují na sebe a umožňují tak plynulé přecházení při střídání činností. Jídelna se nachází v přízemí, čímž se zvyšují nároky na zajištění bezpečnost při přesunech po schodech.

Nabídka činností směřuje k přípravě dětí na vstup do ZŠ, děti formou společných her, skupinových i individuálních činností získávají nové informace, zkušenosti, zážitky a návyky, které jsou důležité pro jejich rozvoj.

8. třída s motivačním názvem Veverky

V této třídě jsou umístěny nejmladší děti. Některé z nich dovrší do konce ledna následujícího kalendářního roku věku 3 let. Je naplněna do počtu 15 dětí. Provoz třídy je od 7.30 do 14:30 hod, mimo tuto dobu jsou děti spojeny v 7. třídě u Medvídků. Třída je vybavena vhodným nábytkem vyhovujícím této věkové skupině. Vybavení hračkami a dalšími pomůckami odpovídá věku dětí.

Protože jsou Veverky ty nejmenší děti ve školce, v září se zaměřujeme hlavně na adaptaci, vzájemné poznávání a soužití s respektem k dětem a jejich potřebám. Děti si postupně osvojí režim den, pravidla třídy a budeme je přivýkat jejich novému životnímu prostředí a socializaci.

Aby nám bylo ve třídě dobře, mohli jsme se smát, hrát a užívat si, cítit se dobře, šťastně a bezpečně, něčemu se naučili a přitom byli „kamarádi“, vytváříme si a dodržujeme naše třídní pravidla.

Při výchovné činnosti dáváme přednost pohybovým hrám, objevování výtvarných technik, práci s hlasovým projevem při zpěvu, manipulaci s Orffovými nástroji a koordinování tělesných projevů, orientaci v prostoru, umět se samostatně obléknout, najíst, napít a prohlubovat hygienické návyky. Děti potřebují také hodně prostoru k volnému hraní, pro které využíváme naši přírodní zahradu a krásné okolí školky. Pomalými krůčky začínáme s činnostmi procvičující jemnou motoriku. Veškeré aktivity, činnosti, sebeobsluha a stravování je zasazena do denního režimu. Ten vychází z potřeb a zájmů dětí.

O tom, co právě ve třídě děláme, o čem si povídáme, nebo co nás zajímá, se dozvíte z nástěnky v šatně dětí nebo na webu školky.

Celým rokem děti provází Veverka Zrzečka, která děti pozoruje, chválí a odměňuje, za vše co se jim podaří. Ráda s dětmi oslaví narozeniny nebo pro ně připraví překvapení.

Sdělí vám veškeré potřebné informace o vašich dětech, poradí se s vámi, vždy když je to potřeba.

MŠ Žireč

9. třída s motivačním názvem Sluníčka

Třída je heterogenní s věkovým rozmezím dětí zpravidla od 2,5 do 6 let. Naplňuje do počtu 22 dětí. Z důvodu individuální integrace jednoho dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami je zde personální podpora asistenta pedagoga. Prostorové uspořádání třídy, sociálního zařízení a jídelny umístěné v prvním patře budovy je náročné na organizaci vzdělávání včetně zajištění bezpečnosti dětí při přechodech. Provoz třídy je zajištěn od 6:30 do 16:30 hodin.

Při plánování výchovně vzdělávací činnosti je přihlíženo k jejich individuálním schopnostem, většinou jsou rozděleny do tří skupin. U starších dětí navazujeme na jejich předchozí zkušenosti a vědomosti, podporujeme jejich radost z poznávání a tvořivou činnost. Systematicky je připravujeme na vstup do ZŠ. Nejmladším dětem dáváme dostatek prostoru pro adaptaci, seznámení se s prostředím, pobytem v dětské skupině. Podporujeme rozvoj komunikačních dovedností, vedeme je k sebeobsluze, dodržování pravidel společenského soužití, úklidu hraček. Dětem jsou předkládány činnosti, které zvládnou, jsou přiměřené jejich schopnostem. Starší děti mladším mohou předávat svoje poznatky a také jim pomáhají.

Podrobná charakteristika tříd, která se v průběhu školního roku mění, je součástí třídních vzdělávacích programů.

6.3 Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání

Přijímání dětí do mateřské školy probíhá v souladu s platnými právními předpisy (školský zákon, správní řád, vyhláška o předškolním vzdělávání).

Termín pro podání žádostí o přijetí k předškolnímu vzdělávání od následujícího školního roku stanoví ředitelka školy po dohodě se zřizovatelem v období od 2. května do 16. května. O termínech zápisu je veřejnost informována prostřednictvím webových stránek školy, městského tisku, plakátů, veřejné vývěsky a na budovách mateřských škol.

Ředitelka školy rozhodne do 30 dnů ode dne přijetí žádosti o přijetí či nepřijetí dítěte do mateřské školy. Podmínkou přijetí k předškolnímu vzdělávání je doložení potvrzení od lékaře, že se dítě podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci. Tato podmínka se nevztahuje na děti, pro které je vzdělávání povinné.

Bližší informace k zápisu dětí do mateřské školy včetně kritérií a Žádosti o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání jsou zveřejněny na webových stránkách školy na adrese <http://www.msdrtinova.cz/>

6.4 Pravidla pro plnění povinného předškolního vzdělávání

Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, je předškolní vzdělávání povinné. Povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech od 8:00 – 12:00 hodin. Povinnost není dána ve dnech školních prázdnin. Dítě má právo se vzdělávat v mateřské škole po celou dobu jejího provozu. Náležitosti omlouvání neúčasti dítěte ve vzdělávání upravuje Školní řád MŠ.

Povinné předškolní vzdělávání lze plnit i formou individuálního vzdělávání. Pokud bude dítě touto formou vzděláváno převážnou část školního roku, je povinen zákonný zástupce tuto skutečnost oznámit ředitelce školy nejpozději 3 měsíce před začátkem školního roku. Plnění povinnosti předškolního vzdělávání formou individuálního vzdělávání lze oznámit ředitelce školy i v průběhu školního roku. Oznámení o individuálním vzdělávání musí obsahovat:

- jméno, příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte
- uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno
- důvody pro individuální vzdělávání
- vzor oznámení je k dispozici na webových stránkách školy

Ředitelka školy doporučí zákonnému zástupci oblasti, ve kterých má být dítě vzděláváno (dle ŠVP PV). Úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech bude ověřena třetí pondělí v měsíci listopadu od 8:00 do 12:00 hodin, náhradní termín je stanoven na první pondělí v měsíci prosinci od 8:00 do 12:00 hodin v Mateřské škole Drtinova 1444. Ověřování

očekávaných výstupů bude probíhat formou rozhovoru s dítětem, formou didaktických her a pracovních listů.

Pokud zákonný zástupce nezajistí účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu, ukončí ředitelka dítěti individuální vzdělávání; po ukončení individuálního vzdělávání nelze dítě opětovně individuálně vzdělávat.

Ve školním roce 2023/2024 budou plnit na základě oznámení zákonných zástupců individuální vzdělávání dvě děti.

6.5 Platby v MŠ

MŠ vybírá úplatu za předškolní vzdělávání. Výši a podmínky upravuje Vnitřní předpis o úplatě za předškolní vzdělávání.

Výše stravného a podmínky pro stravování dětí jsou uvedeny ve Vnitřním řádu školní jídelny. Oba dokumenty jsou zveřejněny na webových stránkách školy v záložce dokumenty a ve vstupních prostorách MŠ nebo v šatnách dětí.

6.6 Metody a formy uplatňované při výchovně vzdělávací procesu

Nejčastěji zařazované pro realizaci individualizovaného vzdělávání:

- ➔ **prožitkové učení hrou a činnostmi dětí**, je založeno na citovém prožívání a osobních zkušenostech, zasahuje celou osobnost toho, kdo se učí, podporuje dětskou zvědavost,
- ➔ **kooperativní učení**, klade důraz na spolupráci místo soupeření a soutěžení,
- ➔ **situační učení**, učení prostřednictvím příběhů, založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí,
- ➔ **spontánní sociální a emocionální učení**, založené na principu přirozené nápodoby, identifikace s postavou, sebereflexe a sebehodnocení,
- ➔ **aktivity spontánní i řízené**, jsou vzájemně provázané a vyvážené, v poměru odpovídajícím potřebám a možnostem předškolního dítěte,
- ➔ **individuální činnosti**, tj. poměr 1 pedagog x 1 dítě,
- ➔ **skupinové činnosti**, činnosti v centrech a koutcích podle možností vybavení tříd – dílna atelier, knihy a písmenka, domácnost a další, kde mohou děti pracovat s opravdovým náčiním,
- ➔ **komunitní kruh**, rozhovor, beseda, vyprávění, sdělování zážitků, komentování...
- ➔ **experimentace, objevování**,
- ➔ **výlety, exkurze**,
- ➔ **zpracovávání přírodních materiálů**,
- ➔ **práce s encyklopediemi, knihami, časopisy, PC**,
- ➔ **práce s chybou a další...**

6.7 Pedagogické zásady

Při výchovně vzdělávací práci uplatňujeme tyto pedagogické zásady:

- ➔ **zásada cílevědomosti**, víme, čeho chceme dosáhnout, stanovujeme si konečné i dílčí cíle,
- ➔ **zásada soustavnosti a systematičnosti**, pedagogické působení je logické a soustavné,
- ➔ **zásada aktivity**, snažíme se u dětí vyvolat zájem a vhodnou motivací aktivizovat poznávací, citové a volní procesy,
- ➔ **zásada názornosti**, vycházíme především ze smyslového vnímání,
- ➔ **zásada uvědomělosti**, požadavkům, které na děti klademe, musí rozumět a chápat jejich důležitost

- ➔ **zásada trvalosti**, osvojované dovednosti, vědomosti a návyky se snažíme upevňovat, procvičovat a opakovat při různých činnostech a příležitostech,
- ➔ **zásada přiměřenosti, věkových a individuálních zvláštností**, výchovně vzdělávací práce je v souladu s věkovou vyspělostí a dosavadní úrovní dítěte, postupujeme od blízkého k vzdálenému, od známého k neznámému, od konkrétního k abstraktnímu, od jednoduchého k složitějšímu, pomocí pedagogické diagnostiky zjišťujeme úroveň vědomostí a dovedností,
- ➔ **zásada emocionality (radostnosti)**, probouzíme u dětí radostné prožitky, chuť poznávat něco nového
- ➔ **zásada jednotného působení**, snažíme se o jednotné působení, shodu a spolupráci všech zaměstnanců školy,
- ➔ **zásada vědeckosti**, předávané informace jsou vědecky podložené, respektujeme náboženské a duchovní tradice,
- ➔ **zásada spojení školy se životem**, řešíme situace, se kterými se setkáváme v životě,
- ➔ **zásada úcty ke každému člověku**, každého dítěte si vážíme, pomáháme mu a důvěřujeme mu, vedeme je k sebeúctě a sebedůvěře, snažíme se minimalizovat pocity sebepodceňování,
- ➔ **zásada demokratického vztahu mezi dítětem a pedagogem**, vztahy jsou založeny na empatii, vzájemné důvěře, spolupráci a kooperaci, děti se podílejí na vytváření a zachovávání pravidel, všichni se podílíme na vytváření radostné atmosféry,
- ➔ **zásada opírání se o kladné vlastnosti dítěte**, motivujeme vyzvedáváním kladných vlastností, silných stránek,
- ➔ **zásada svobody**, děti mají při pobytu ve škole svobodu, která ale vychází z pravidel, na jejichž vytváření se podílely,
- ➔ **zásada činnosti a tvořivé aktivity**, vhodnou motivací vedeme děti k tvořivosti a aktivitě při výchovně vzdělávacím procesu.

7 Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je tvořen třemi integrovanými bloky, které zahrnují pět vzdělávacích oblastí:

1. Dítě a jeho tělo
2. Dítě a jeho psychika
3. Dítě a ten druhý
4. Dítě a společnost
5. Dítě a svět

Integrované bloky tvoří propojené celky, učitelkám poskytují prostor pro tvořivou práci a jsou společně pro celou školu. Podle věkového složení dětí se liší náročností v rámci jednotlivých tříd a umožňují rozvoj každého dítěte ve všech oblastech, i když na jiných úrovních. Nabídka činností je provázána tématem, které je dětem blízké, pro ně přirozené, jim užitečné a respektuje jejich individuální potřeby a záliby. Integrované bloky jsou dále doplňovány na jednotlivých místech poskytovaného vzdělávání dílčími projekty a programy, které jsou stručně rozpracovány v kapitole 7.4.

Integrované bloky tvoří základ pro jednotlivé třídní programy. Třídní vzdělávací programy (dále TVP) vymezují specifika tříd, podmínky, které ovlivňují výchovně vzdělávací činnosti, upravují vzájemné spolupůsobení učitelek jednotlivých tříd. Při tvorbě TVP mají učitelky k dispozici „Metodiku“, kterou zpracovala ve spolupráci s pedagogickým sborem vedoucí koordináčního týmu vzdělávacího programu. V té jsou k jednotlivým integrovaným blokům podrobně rozpracované dílčí vzdělávací cíle, s kterými korespondují očekávané výstupy.

Naplňováním dílčích vzdělávacích cílů **dochází k vytváření základů klíčových kompetencí**, které se budují celoživotně – kompetencí k učení, k řešení problémů, komunikativních kompetencí, sociálních a personálních kompetencí a kompetencí činnostních a občanských.

Vzdělávací nabídka integrovaných bloků vede ke splňování a dosahování očekávaných výstupů. **Konkretizované očekávané výstupy** Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání jsou přílohou tohoto ŠVP a upřesňují požadavky, kterých by mělo dítě na konci předškolního období dosáhnout.

V případě mimořádných událostí a nařízení distanční výuky jsou nastavena tato obecná pravidla:

Vzdělávání během distanční výuky povede k rozvoji kompetencí na základě cílů stanovených v ŠVP v návaznosti na TVP. Nabídka distančního vzdělávání: pracovní listy, pracovní sešity, výukové programy (např. Barevné kamínky – iŠkolička, Tam a sem s Myšákem), a jiné vzdělávací aktivity (např. výtvarné, pohybové apod.).

Zadávané úkoly budou rodiče předávat zpět do MŠ, kde budou zakládány do portfolií dětí.

Evaluace bude probíhat různými způsoby:

- a) průběžná
- b) závěrečná

Podrobná pravidla pro distanční vzdělávání jsou uvedena v dokumentu Vnitřní předpis pro distanční vzdělávání, který je k dispozici na webu školy.

7.1 Integrovaný blok: „JÁ A MOJI PŘÁTELÉ“

Záměr:

Seznámit děti s prostředím třídy, prostorami školy, učitelkami, novými kamarády a ostatními zaměstnanci školy. Seznámíme se s pravidly bezpečného chování v MŠ. Vytváříme si společná pravidla soužití, komunikace a chování. Vysvětlujeme důležitost pořádku a sebeobsluhy. Dále uvědomování si důležitosti osobní hygieny, ochrany zdraví a předcházení nemocem.

Vedeme k uvědomění si vlastní identity, místa, kde žijí, kam a ke komu patřím, kdo jsou moji nejbližší, moje rodina, rodiče, kde pracují a jak já pomáhám. Získávání poznatků o místě, kde žijí, kde je můj domov, vytváření vztahu k prostředí a k místu, ve kterém žijí, vytváření pocitu sounáležitosti.

Snažit se pochopit, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přesto, že je každý jiný.

Návrhy tematických celků:

To jsem já, Kdo jsem a kde žiji, My se školy nebojíme, Moji kamarádi, Tvoříme třídní pravidla, Etiketa, Rodina, Lidské tělo, Zdraví, Město ve kterém žiji, Lidé z různých světadílů

Dosažitelné klíčové kompetence:

• kompetence k učení

- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

• komunikativní kompetence

- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou

• sociální a personální kompetence

- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim

• činnostní a občanské kompetence

- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

<p>Dílčí vzdělávací cíle:</p> <p>1. DÍTĚ A JEHO TĚLO</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj fyzické i psychické zdatnosti • uvědomění si vlastního těla • osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě 	<p>Očekávané výstupy:</p> <ul style="list-style-type: none"> •5.1.2 Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí •5.1.1 Zachovávat správné držení těla •5.1.4 Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru •5.1.8 Zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky •5.1.13 Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí
<p>NABÍDKA VZDĚLÁVACÍCH ČINNOSTÍ</p>	
<p>1. Dítě a jeho tělo</p> <ul style="list-style-type: none"> - lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.) - zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) - smyslové a psychomotorické hry - jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod. - příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků - činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí - příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislosti 	

<p>Dílčí vzdělávací cíle:</p> <p>2. DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) • posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) • vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení • poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti) • rozvoj schopností citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat 	<p>Očekávané výstupy:</p> <ul style="list-style-type: none"> •5.2.1.1 Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči –5.2.1.2 Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno –5.2.1.5 Domluvit se slovy •5.1.6 Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů –5.2.3.8 Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného •5.2.2.2 Záměrně se soustředit a udržet pozornost –5.2.1.20 Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film –5.2.2.6 Vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení •5.2.3.1 Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory –5.2.3.7 Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení) •5.2.3.6 Uvědomovat si svoje možnosti a limity –5.2.3.13 Prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování
<p>NABÍDKA VZDĚLÁVACÍCH ČINNOSTÍ</p>	
<p>2. Dítě a jeho psychika</p> <ul style="list-style-type: none"> - artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti - poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů - motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností - spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty - smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod. - námětové hry a činnosti - hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity) - činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií apod.) - spontánní hra - námětová hra a činnosti - činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu - činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné - příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání - estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další) - sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte - cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti) - hry na téma rodiny, přátelství apod. 	

- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

Dílčí vzdělávací cíle:

3. DÍTĚ A TEN DRUHÝ

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Očekávané výstupy:

- 5.3.5 Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- 5.3.10 Respektovat potřeby jiného dítěte
- 5.3.1 Navazovat kontakty s dospělým
- 5.3.8 Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem
- 5.3.9 Spolupracovat s ostatními
- 5.3.6 Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- 5.3.4 Odmítnout komunikaci, která je dítěti nepřijemná

NABÍDKA VZDĚLÁVACÍCH ČINNOSTÍ

3. Dítě a ten druhý

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sblížení dětí
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

<p>Dílčí vzdělávací cíle:</p> <p>4. DÍTĚ A SPOLEČNOST</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí • porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí • rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané • vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách 	<p>Očekávané výstupy:</p> <ul style="list-style-type: none"> •5.4.8 Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat •5.4.2 Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat •5.4.4 Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti •5.4.11 Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování •5.4.1 Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
<p>NABÍDKA VZDĚLÁVACÍCH ČINNOSTÍ</p>	
<p>4. Dítě a společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> – běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování – aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy – spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě – aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí 	

<p>Dílčí vzdělávací cíle: 5. DÍTĚ A SVĚT</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu • poznávání jiných kultur • osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy • rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách • rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změn 	<p>Očekávané výstupy:</p> <ul style="list-style-type: none"> •5.5.4 Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi •5.5.1 Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí •5.5.7 Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí •5.5.5 Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte •5.5.9 Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí •5.5.11 Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí •5.5.6 Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný •5.5.8 Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim
---	---

NABÍDKA VZDĚLÁVACÍCH ČINNOSTÍ

5. Dítě a svět

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice

7.2 Integrovaný blok: „ZVYKY, SVÁTKY, TRADICE“

Záměr:

Záměrem tohoto bloku je seznámení dětí se svátky, tradicemi, zvyky. Uvědomit si krásu a výjimečnost těchto tradic, vytvořit základy estetického vztahu ke kultuře a umění. Rozvíjet smyslového vnímání- představivost a fantazii, slovní zásobu a souvislé vyjadřování.

V rozsahu dětských možností přispívat k předání kulturního dědictví, jeho hodnot, tradic, jazyka a poznání.

Vytváření prostoru pro sebehodnocení, samostatné vyjadřování názorů, posilování prosociálního chování a jednání, prostor pro uvědomění si svých silných a slabých stránek.

Návrhy tematických celků:

Dušičky a Halloween, Svatý Martin, Mikuláš, Vánoce, Tři králové, Masopust, Velikonoce, Den matek, Den rodiny, Den dětí

Dosažitelné klíčové kompetence:

• kompetence k učení

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

• kompetence k řešení problémů

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích

• komunikativní kompetence

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

• sociální a personální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

• činnostní a občanské kompetence

- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

Dílčí vzdělávací cíle:

1. DÍTĚ A JEHO TĚLO

• rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí

• rozvoj fyzické i psychické zdatnosti

• rozvoj a užívání všech smyslů

Očekávané výstupy:

•5.1.3 Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla

–**5.1.5** Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem

–**5.1.7** Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku

•5.1.4 Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru

•5.1.11 Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí

NABÍDKA VZDĚLÁVACÍCH ČINNOSTÍ

1. Dítě a jeho tělo

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí

<p>Dílčí vzdělávací cíle:</p> <p>2. DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu • rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) • vytváření základů pro práci s informacemi • získání relativní citové samostatnosti • rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání, získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci 	<p>Očekávané výstupy:</p> <ul style="list-style-type: none"> •5.2.1.3. Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větách –5.2.1.4, 5.2.1.7 Vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat –5.2.1.6 Porozumět slyšenému •5.2.2.13 Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) •5.2.2.6 Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení •5.2.3.2 Uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině –5.2.3.4 Ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování •5.2.3.12 Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky –5.2.3.15 Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním
---	---

NABÍDKA VZDĚLÁVACÍCH ČINNOSTÍ

2. Dítě a jeho psychika

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)

- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- námětové hry a činnosti
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií apod.)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- cvičení organizačních dovedností
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti)
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

<p>Dílčí vzdělávací cíle:</p> <p>3. DÍTĚ A JEHO TEN DRUHÝ</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému • osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem • posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) • vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.) • rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních • rozvoj kooperativních dovedností 	<p>Očekávané výstupy:</p> <ul style="list-style-type: none"> •5.3.5 Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je •5.3.7 Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou •5.3.10 Respektovat potřeby jiného dítěte •5.3.8 Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem –5.3.1 Navazovat kontakty s dospělým •5.3.9 Spolupracovat s ostatními
--	--

NABÍDKA VZDĚLÁVACÍCH ČINNOSTÍ

3. Dítě a ten druhý

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sblížení dětí
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

<p>Dílčí vzdělávací cíle: 4. DÍTĚ A SPOLEČNOST</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznamování se světem lidí, kultury a umění • rozvoj společenského i estetického vkusu • vytvoření základů pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy vyjadřovat a projevat • rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny 	<p>Očekávané výstupy:</p> <ul style="list-style-type: none"> •5.4.13 Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky •5.4.14 Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik –5.4.15 Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální •5.4.6 Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy
---	--

NABÍDKA VZDĚLÁVACÍCH ČINNOSTÍ

4. Dítě a společnost

- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

Dílčí vzdělávací cíle:

5. DÍTĚ A SVĚT

- poznávání jiných kultur
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Očekávané výstupy:

- 5.5.5 Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- 5.5.6 Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
- 5.5.8 Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim

• vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

•5.5.9 Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

NABÍDKA VZDĚLÁVACÍCH ČINNOSTÍ

5. Dítě a svět

- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)

7.3 Integrovaný blok: „OBJEVUJEME SVĚT KOLEM NÁS“

Záměr:

Záměrem tohoto IB je vnímat krásu ročních období, seznámit děti s ekosystémem lesa, s ochranou životního prostředí, učit vnímat přírodu a věci kolem sebe všemi smysly a vytvářet si k nim pozitivní postoj. Pěstovat a prohlubovat v dětech lásku ke zvířatům, probouzet citlivý vztah k živé a neživé přírodě, k ekologii.

Rozvíjet pracovní zručnost s různými materiály, objevovat rozmanitosti světa formou pokusů.

Prizpůsobovat se technickému prostředí, vytvářet prostředí pro práci s informacemi, seznamovat děti se sdělovacími prostředky. Klást otázky a hledat odpovědi.

Návrhy tematických celků:

Vesmír, Slunce, Den země, Knihy a pohádky, Cestujeme světem, Ekologie, Polytechnika, Profese a povolání, Příroda (živá, neživá, voda, oheň, vzduch, počasí.....), Materiály, Aktuální dění...., př. Olympiáda

Dosažitelné klíčové kompetence:

• kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

• kompetence k řešení problémů

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

• komunikativní kompetence

- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

• sociální a personální kompetence

- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout

• činnostní a občanské kompetence

- se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Dílčí vzdělávací cíle:

1. DÍTĚ A JEHO TĚLO

• osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

• vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

• osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Očekávané výstupy:

•5.1.2 Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí

•5.1.10 Pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem

•5.1.12 Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy

•5.1.9 Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony

NABÍDKA VZDĚLÁVACÍCH ČINNOSTÍ

1. Dítě a jeho tělo

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí

- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

Dílčí vzdělávací cíle:

2. DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

• osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

• rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie

• osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)

• rozvoj schopnosti sebeovládání

• rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

Očekávané výstupy:

•5.2.1.10 Sledovat a vyprávět příběh, pohádku
 •5.2.1.11 Přípravuje se pro život v mnohojazyčné evropské společnosti

•5.2.2.1. Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)

–5.2.2.5. Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité

–5.2.2.13 Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)

•5.2.1.16 Rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci

•5.2.3.5 Vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci

–5.2.3.11 Podílet se na organizaci hry a činnosti

•5.2.3.9 Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost i její dokončení

–5.2.3.16 Zachytit a vyjádřit své prožitky

NABÍDKA VZDĚLÁVACÍCH ČINNOSTÍ

2. Dítě a jeho psychika

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)

- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- námětové hry a činnosti
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií apod.)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- cvičení organizačních dovedností
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti)
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

<p>Dílčí vzdělávací cíle: 3. DÍTĚ A JEHO TEN DRUHÝ</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému • osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem • posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) • rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních • rozvoj kooperativních dovedností • ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými 	<p>Očekávané výstupy:</p> <ul style="list-style-type: none"> •5.3.5 Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je •5.3.7 Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou •5.3.8 Přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem –5.3.1 Navazovat kontakty s dospělým •5.3.9 Spolupracovat s ostatními •5.3.6 Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené –5.3.4 Odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná
--	---

NABÍDKA VZDĚLÁVACÍCH ČINNOSTÍ

3. Dítě a ten druhý

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Dílčí vzdělávací cíle:

4. DÍTĚ A SPOLEČNOST

- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu a rozvoj dovedností umožňujících tyto postoje vyjadřovat a projevovat
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Očekávané výstupy:

- 5.4.8 Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat

NABÍDKA VZDĚLÁVACÍCH ČINNOSTÍ

4. Dítě a společnost

- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích

Dílčí vzdělávací cíle:

5. DÍTĚ A SVĚT

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávání jiných kultur
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Očekávané výstupy:

- 5.5.5 Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- 5.5.10 Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat
- 5.5.9 Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- 5.5.11 Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí
- 5.5.6 Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
- 5.5.8 Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim
- 5.5.9 Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

NABÍDKA VZDĚLÁVACÍCH ČINNOSTÍ

5. Dítě a svět

- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat

- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí.

7.4 Výsledky vzdělávání

Individuální pokroky dětí jsou systematicky a průběžně sledovány formou písemných záznamů, které jsou zaměřené na všestranný rozvoj osobnosti dětí. S těmito získanými poznatky je dále smysluplně pracováno při poskytování individuální péče.

U nově přichozích dětí probíhá adaptační program, jehož účinnost je pravidelně vyhodnocována, a ve spolupráci se zákonnými zástupci je přizpůsobován individuálním potřebám dětí. Učitelky také věnují mimořádnou pozornost dětem v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. Efektivně u nich sledují postupné vytváření elementárních klíčových kompetencí.

Dětem je vytvářeno portfolio, které obsahuje vstupní dotazník (informace o dítěti), vývoj dětské kresby, rozvoj grafomotoriky a výstupy z pedagogické diagnostiky, příp. pracovní listy, zápisy z konzultací s rodiči, doporučení z PPP, SPC, plán osobnostního rozvoje nebo individuální vzdělávací plán. U dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky je zjišťována pedagogická diagnostika školní zralosti novým nástrojem „iSophi diagnostika“, která odpovídá požadavkům RVP PV na povinnou pedagogickou diagnostiku.

Během vzdělávání je využíván také vzdělávací nástroj „iSophi SMART“, který novým způsobem propojuje klasické stavebnice s tablety. Prostřednictvím něj lze rozvíjet některé specifické oblasti:

- informatické a algoritmické myšlení
- prostorovou orientaci
- časovou orientaci
- zrakové vnímání
- matematické dovednosti

7.5 Programy a projekty

7.5.1 Preventivní program – viz příloha

Prevence rizikového chování v předškolním věku vychází ze širokého kontextu podpory zdraví. Děti musí nejprve pochopit základní pojem zdraví a od tohoto pojmu se pak odvozuje chápání nemoci, úrazů, poškození zdraví stejně jako jeho podpora a rozvíjení.

Téma: Cesta do školy (bydliště, doprava, bezpečnost), Neznámé osoby, V mateřské škole (pravidla vzájemného soužití, kamarádství, ohleduplnost), Prevence nemocí, Neznámá zvířata, Domov (členové

rodiny, povinnosti), Prevence úrazů, Hygiena, Zdravá strava, Základy zdravého životního stylu, Záchrané složky, Klady a zápory technického vývoje.

7.5.2 Projekt „Potravinová pomoc dětem v sociální nouzi v Královéhradeckém kraji“
Zapojení do projektu vyhlášeného Královéhradeckým krajem (Operační program Zaměstnanost plus, financováno Evropskou unií)

Účel dotace:

Zajištění bezplatného školního stravování v mateřské škole dětem ve věku 2-7 let ohrožených chudobou, materiální nebo potravinovou deprivací ve školním roce 2023/2024. Z projektu budou hrazeny náklady na potraviny – celková strava za stravné, kterou hradí zákonný zástupce.

Dítě bude do projektu zařazeno pokud:

- Rodič/zákonný zástupce předloží čestné prohlášení, a zároveň potvrzení od ÚP o tom, že je aktuálně (= v měsíci, ve kterém žádá o zapojení dítěte do projektu) příjemcem dávek v hmotné nouzi.

7.5.3 Operační program Jan Amos Komenský
Finanční prostředky z programu budou využity na:

- zajištění personální podpory – školní asistent,
- další vzdělávání pedagogických pracovníků v MŠ,
- odborně zaměřená tematická a komunitní setkávání v MŠ.

7.5.4 Projekt „Baťůžkový den“
Celoroční projekt se bude uskutečňovat jednou za čtrnáct dní na pracovišti MŠ Žireč. S dětmi budeme poznávat město Dvůr Králové a jeho okolí. Děti budou získávat povědomí o širším společenském, přírodním, kulturním i technickém prostředí, ve kterém žijí. Společně budeme sledovat rozmanitost a změny v přírodě během všech ročních období a vést děti k ekologickému cítění. Baťůžkové dny budou přizpůsobovány a motivovány aktuálním tématem TVP. A protože jsme třída Sluníček, budeme na tyto dny vybaveni žlutými tričky, která si děti samy vyzdobí.

7.5.5 Projekt „Děti malují seniorům k tradičním svátkům!“
Zapojení se do projektu celorepublikové iniciativy MPSV s navázáním spolupráce s místními organizacemi pro seniory.

Cíl bude směřovat k navázání mezigenerační spolupráce a propojení dvou generací – seniorů a dětí. V rámci každodenních činností s dětmi vytvoříme přání ke „Dni seniorů“. V průběhu školního roku navštívíme místní Domovy pro seniory s kulturním programem dětí.

7.6 Nadstandardní aktivity

Pestrá vzdělávací nabídka je operativně doplňována o další aktivity, kterými jsou tematicky doplňovány vzdělávací programy v jednotlivých třídách.

Hlavní principy RVP PV související s nadstandardními aktivitami

- umožňovat rozvoj a vzdělávání každého jednotlivého dítěte v rozsahu jeho individuálních možností a potřeb,
- vytvářet prostor pro rozvoj různých programů a koncepcí i pro individuální profilaci každé mateřské školy
- umožňovat mateřským školám využívat různých forem i metod vzdělávání a přizpůsobovat vzdělávání konkrétním regionálním i místním podmínkám, možnostem a potřebám

- zaměřoval se na vytváření základů klíčových kompetencí dosažitelných v etapě předškolního vzdělávání
- akceptoval přirozená vývojová specifika dětí předškolního věku a důsledně je promítal do obsahu, forem a metod jejich vzdělávání
- péče o děti talentované

8 Evaluace

Evaluace je proces systematického shromažďování informací a analýzy informací podle předem stanovených kritérií za účelem dalších rozhodnutí. Slouží jako nástroj řízení a tím i zkvalitňování veškeré práce školy. Jejím cílem je ověřit a zlepšit kvalitu práce a dosáhnout potřebné změny. Ověření znamená zjištění aktuální situace, a zlepšení kvality znamená nalézt opatření, která budou efektivní a účinná. Autoevaluační procesy probíhají na úrovni školy i třídy.

Oblasti evaluace

PŘEDMĚT EVALUACE (co sledujeme)	PROSTŘEDKY (možnosti metod a nástrojů)	ČASOVÝ PLÁN (jak často)	ODPOVĚDNOST (kdo zodpovídá)
Evaluace podtémat integrovaných bloků vyhodnocujeme naplnění stanovených záměrů v rámci zrealizované vzdělávací nabídky stanovit případná opatření do navazujícího tematického plánu v rámci integrovaného bloku, projektu	<ul style="list-style-type: none"> - záznamy do TVP - konzultace učitelek - dle potřeby záznam do diagnostického záznamu dítěte - pozorování - evaluace tematických celků ve vztahu k dílčím celkům - evaluace tematických celků ve vztahu ke klíčovým kompetencím - konzultace s rodiči 	vždy po ukončení podtématu integrovaného bloku	učitelky
Evaluace dílčích projektů plnění záměrů, začlenění do jednotlivých integrovaných bloků	<ul style="list-style-type: none"> - záznam do TVP - konzultace učitelek - pedagogické rady - konzultace učitelka – rodič - konzultace učitelka – vedoucí ŠJ, vedoucí kuchařka 	dle aktuální potřeby a situace	učitelky
Evaluace doplňkových programů hodnocení doplňkového programu ve vztahu k naplnění záměrů a osobním pokrokům dětí. Hodnocení ve vztahu TVP	<ul style="list-style-type: none"> - konzultace s rodiči – Povídej si se mnou - konzultace s odborníky – logohrátky - statistické vyhodnocení + zpráva – logohrátky - vystoupení pro veřejnost - konzultace – pedagogické porady 	dle aktuální potřeby a situace	učitelky
Hodnocení třídy dětí charaktery jednotlivých tříd	<ul style="list-style-type: none"> - konzultace učitelek - charakteristika třídy 	2x ročně (pololetí, konec školního roku)	učitelky
Záznamy o rozvoji dětí a výsledcích vzdělávání hodnotíme vývojové pokroky dětí	<ul style="list-style-type: none"> - konzultace učitelek - konzultace s rodiči - konzultace s odborníky z PPP, SPC - vedení portfolia dítěte - cílené pozorování - záznamy do diagnostických archů dle stanovených kritérií - záznamy v třídnici 	převážně průběžně, dle aktuální situace a potřeby	učitelky

	<ul style="list-style-type: none"> - individuální práce, rozhovory učitelky s dítětem - plán osobnostního rozvoje pro děti s OŠD, plán pedagogické podpory, IVP 		
Evaluace uplatněných metod, postupů, forem práce – vzdělávací proces zhodnocení průběhu vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práci se záměry v této oblasti v ŠVP	<ul style="list-style-type: none"> - monitoring - vzájemné hospitace - konzultace pedagogů - hospitace - dotazníky + výstup - pedagogické rady 	průběžně, dotazníky – 1x ročně	učitelky, ředitelka
Autoevaluace dodržování pedagogických metodických zásad, výchovy a vzdělávání dětí předškolního věku, další osobní růst	<ul style="list-style-type: none"> - autoevaluační záznamy - evaluační rozhovory učitelek - kritéria pro práci učitelky v souvislosti s pedagogickými zásadami stanovenými v TVP v souladu s ŠVP - DVPP a profesní portfolio 	na konci školního roku	učitelky, ředitelka školy, zástupkyně ředitelky, vedoucí pracovišť

Podmínky vzdělávání

Cílem evaluační činnosti v této oblasti je vyhodnocení podmínek pro průběh vzdělávání ve vztahu k podmínkám RVP PV.

PŘEDMĚT EVALUACE (co sledujeme)	PROSTŘEDKY (možnosti metod a nástrojů)	ČASOVÝ PLÁN (jak často)	ODPOVĚDNOST (kdo zodpovídá)
- základní data o škole	- základní dokumenty školy	1x ročně na konci školního roku	ředitelka školy
Mapa školy	- dotazníky (rodiče, zaměstnanci školy)	1x za 3 roky	ředitelka školy
- cíle, které si škola stanovila v ŠVP	<ul style="list-style-type: none"> - krátkodobé cíle vyplývající z koncepce MŠ - SWOT analýza výchovně vzdělávací oblasti - analýza dokumentů školy, třídy - diskuse, konzultace - pedagogické porady - kontrola a monitoring - záznamy a zprávy o kontrolách a hodnoceních 	průběžně dle potřeby 1x ročně na konci školního roku	ředitelka školy, zástupkyně ředitelky, vedoucí pracovišť
- personální	<ul style="list-style-type: none"> - SWOT analýza oblasti - nastavená kritéria v ŠVP i způsob realizace v souladu s RVP - kritéria hodnocení práce učitelky - autoevaluační záznamy a evaluační rozhovory s učitely - autoevaluační rozhovory s nepedagogickými pracovníky 	průběžně dle potřeby 1x ročně na konci školního roku	ředitelka školy, zástupkyně ředitelky, vedoucí pracovišť

	- mapa školy		
- životospráva	- SWOT analýza oblasti - nastavená kritéria v ŠVP i způsob realizace v souladu s RVP - kontrola cílů vyplývajících z plánu kontrolní a hospitační činnosti - dotazník pro rodiče - pedagogické rady i provozní porady	1x ročně na konci školního roku	ředitelka školy, zástupkyně ředitelky, vedoucí pracovišť, zaměstnanci ŠJ
- psychosociální podmínky	- nastavená kritéria v ŠVP i způsob realizace v souladu s RVP - kontrola cílů vyplývajících z plánu kontrolní a hospitační činnosti - dotazník pro rodiče - pedagogické rady, pracovní i provozní porady - autoevaluační záznamy a evaluační rozhovory učitelek	1x ročně na konci školního roku	ředitelka školy, zástupkyně ředitelky, vedoucí pracovišť
- organizace	- nastavená kritéria v ŠVP i způsob realizace v souladu s RVP - celkové uspořádání jednotlivých tříd - zabezpečení organizačních činností - vnitřní orientační režim - pedagogické rady, provozní porady a záznamy z nich	1x ročně na konci školního roku	ředitelka školy, zástupkyně školy, vedoucí pracovišť
- materiálně technické	- nastavená kritéria v ŠVP i způsob realizace v souladu s RVP - SWOT analýza oblasti - kontrola plánovaných cílů - dotazník pro rodiče	1x ročně na konci školního roku	ředitelka školy, zástupkyně školy
- finanční	- rozpočet školy - kontrola čerpání (viz plán kontrol)	měsíčně 1 x ročně	ředitelka školy, zástupkyně pro ekonomiku a provoz
- přijímací řízení	- správní řízení k přijímání dětí - kapacita školy - kritéria pro přijímání	1x ročně dle potřeby	ředitelka školy, zástupkyně ředitelky
Školní vzdělávací program	- SWOT analýza výchovně vzdělávací oblasti - plán kontrolní a hospitační činnosti, jejich závěry - evaluace třídními učitelkami - monitoring - záznamy z pedagogických rad - portfolia a diagnostické záznamy dětí - diskuze, konzultace	měsíčně dle plánu hospitací a kontrol dle potřeby 1x ročně na konci školního roku	ředitelka školy, učitelky, zástupkyně ředitelky

Spolupráce s rodinou a veřejností	<ul style="list-style-type: none"> - nastavená kritéria v ŠVP i způsob realizace v souladu s RVP - SWOT analýza oblasti - výstavy, vystoupení dětí - dotazníky pro rodiče - pedagogické rady záznamy z nich - plány akcí pro rodiče a děti - plány akcí pro veřejnost - webové stránky 	dle potřeby 1x ročně na konci školního roku	učitelky, ředitelka školy, vedoucí pracovišť
Řízení školy: - kvalita řízení a plánování	<ul style="list-style-type: none"> - nastavená kritéria v ŠVP i způsob realizace v souladu s RVP - autoevaluační záznamy a evaluační rozhovory ředitelky a učitelek - autoevaluační rozhovory provozních zaměstnanců - krátkodobý plán práce 	dle potřeby 1x ročně na konci školního roku	ředitelka, učitelky, vedoucí pracovišť, provozní
- informační systém zaměstnanci, rodiče, veřejnost	<ul style="list-style-type: none"> - vnitřní informační systém (roční plán činnosti) - vnější informační systém (nástěnky a vývěsky, webové stránky, časopis, místní tisk...) 	1x ročně dle potřeby	ředitelka školy, vedoucí pracovišť, učitelky
- hospitační a kontrolní činnost	<ul style="list-style-type: none"> - plán kontrolní a hospitační činnosti - vlastní hospitace a její závěry, hodnotící rozhovor - výsledky kontrol nadřízených orgánů 	měsíčně dle plánu a potřeby 1x ročně na konci školního roku	ředitelka školy, zástupkyně ředitelky, vedoucí pracovišť
DVPP	<ul style="list-style-type: none"> - SWOT analýza personální oblasti - plán DVPP - rozpočet školy na vzdělávání ONIV - diskuze, pedagogické rady - profesní portfolia učitelek - monitoring - konzultace 	průběžně min. 1x ročně	ředitelka školy, zástupkyně školy, vedoucí pracovišť, učitelky
Úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům: - akce pro děti	<ul style="list-style-type: none"> - plán akcí pro školní rok - pedagogické rady 	dle potřeby 1x ročně	ředitelka školy, vedoucí pracovišť, učitelky
- organizace hlavních akcí školy a její prezentace mimoškolní a spolupráce s partnery	<ul style="list-style-type: none"> - SWOT analýza spolupráce s rodiči a veřejností - plán akcí - pedagogické rady 	dle potřeby	ředitelka školy, zaměstnanci školy
Projekty podpořené z grantových projektů	<ul style="list-style-type: none"> - vlastní zpracované a vyhodnocené projekty 	průběžně	ředitelka školy, vedoucí pracovišť, učitelky

<p>Soulad TVP – ŠVP – RVP ověřit soulad TVP – ŠVP – RVP, hodnocení naplňování záměrů, vzdělávacího obsahu, podmínek, metod, forem práce, doplňkový program školy, spoluúčast rodičů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - portfolia a diagnostické záznamy dětí - fotodokumentace - výstavy, vystoupení dětí - záznamy - monitoring - práce s rámcovými cíli (co se dítě učí, s jakou hodnotou se setkává, jaký má prostor pro samostatnost) - hospitační a kontrolní záznamy - konzultace - dotazníky pro rodiče - pedagogické rady - autoevaluace učitelek - krátkodobý plán práce SWOT analýza 	<p>1x ročně na konci školního roku</p>	<p>učitelky, rodiče, ředitel, zřizovatel</p>
---	--	--	--

9 Závěr

Lidé jsou nejcennějším kapitálem, který škola má. Spolupracující tým nadšených, kvalitních a schopných zaměstnanců a jejich trvalý, profesionální přístup je zárukou naplnění vize a cílů školy. Je nutné vytvářet pozitivní klima školy, dát prostor otevřené, pravdivé, srozumitelné a pravidelné komunikaci, posilovat vzájemnou důvěru a úctu mezi všemi osobami, které se na vzdělávání podílejí. Škola musí být důvěryhodná, spojená se životem, nesmí se uzavírat do sebe. **Karel Čapek řekl, že nejdůležitější na světě nejsou věci, ale chvíle, okamžiky, vteřiny.** Naším přáním je, aby naše děti byly dobře připravené do života, a aby prožily příjemné chvíle, okamžiky a vteřiny, na které budou rády vzpomínat i po letech.

10 Přílohy

Příloha č. 1: Preventivní program

PREVENTIVNÍ PROGRAM

CÍLE:

PEDAGOGICKÝ ZÁMĚR:

KOMPETENCE:

